

## Орта білім беруді жан басына нормативтік қаржыландыру әдістемесін бекіту туралы

### *Күшін жойған*

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 30 қазандағы № 440 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 7 қарашада № 8885 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 27 қарашадағы № 597 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Білім және ғылым министрінің 27.11.2017 № 597 бұйрығымен (алғаш рет ресми жарияланған күнінен бастап 10 күнтізбелік күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі).

"Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 46-1) тармақшасын іске асыру және бюджеттік қаражатты тиімді пайдалану мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Орта білім беруді жан басына нормативтік қаржыландыру әдістемесі бекітілсін.

2. Қаржы және инвестициялық жобалар департаменті (Т.А. Нұрғожаева):

1) осы бұйрықтың белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың белгіленген тәртіппен бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялануын;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жауапты хатшы Ә.Қ. Ғалымоваға жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі және 2013 жылғы 1 қыркүйектен бастап пайда болған қатынастарға қолданылады.

Министр

А. Сәрінжіпов

Қазақстан Республикасы  
Білім және ғылым министрінің  
2013 жылғы 30 қазандағы  
№ 440 бұйрығына қосымша

## **Орта білім беруді жан басына нормативтік қаржыландыру әдістемесі**

Ескерту. Әдістеме жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің м.а. 25.08.2016 № 520 (бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

### **1-тарау. Жалпы ережелер**

1. Осы Орта білім беруді жан басына нормативтік қаржыландыру әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 46-1) тармақшасына сәйкес азаматтардың міндетті тегін орта білім алу құқығының мемлекеттік кепілдігін қамтамасыз етудің жан басына қаржыландыру нормативін есептеуде бірыңғай тәсілді белгілеу мақсатында әзірленді.

2. Орта білім беруді жан басына қаржыландыру нормативінің негізінде анықталатын білім беру процесіне арналған шығыстарды және білім беру ортасына арналған шығыстарды қаржыландыруды қамтиды.

3. Білім беру процесін жан басына қаржыландыру нормативі мыналар бойынша ажыратылады:

1) білім беру деңгейіне байланысты: бастауыш білім беру, негізгі орта білім беру, жалпы орта білім беру;

2) іске асырылатын білім беру бағдарламаларының түріне қарай: жалпы білім беру, арнайы білім беру оқыту бағдарламалары;

3) білім беру бағдарламасының іске асырылу орнына қарай: қала, ауылдық жер.

### **2-тарау. Орта білім беруді жан басына қаржыландыру нормативін есептеуде қолданылатын көрсеткіштер**

4. Білім беру процесін жан басына қаржыландыру нормативін есептеуде мыналар пайдаланылады:

1) "Базалық лауазымдық жалақы мен түзету коэффициентінің мөлшерін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 23 қаңтардағы № 74 қаулысымен бекітілетін базалық лауазымдық қызметақы (бұдан әрі – БЛҚ);

2) Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңымен тиісті жылға белгіленген айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі – АЕК);

3) Заңның 52-бабының 7-тармағының 1) тармақшасына сәйкес мемлекеттік білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие үдерісін тікелей жүзеге асыратын педагогикалық қызметкердің апталық нормативтік оқу жүктемесі:

18 сағат – жалпы орта білім беру сыныптарындағы жұмыс үшін;

4) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 (Қазақстан

Республикасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 69469 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінің 2013 жылғы 19 желтоқсандағы № 277 (28216) санында жарияланған) бекітілген үлгілік оқу жоспарларына (бұдан әрі – ҰОЖ) сәйкес аптадағы сағат саны, білім беру деңгейлері бойынша:

29,75 сағат – 1 – 4 сыныптардағы орташа сағат саны;

45,1 сағат – 5 – 9 сыныптардағы орташа сағат саны;

56,25 сағат – 10 – 11 сыныптардағы орташа сағат саны;

5) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысымен бекітілген тиісті білім беру деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2014 жылғы 29 желтоқсандағы № 179 бұйрығымен бекітілген "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларына (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2015 жылы 17 ақпанда № 10275 тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінің 2015 жылғы 24 қыркүйектегі № 183 (28661) санында жарияланған) сәйкес сыныптардың есептік (мөлшерленген) толымдылығы:

қалалық жалпы білім беретін мектептерде - 24 оқушы;

ауылдық жалпы білім беретін мектептерде - 20 оқушы;

арнаулы (түзету) сыныптарында – 12 оқушы.

### **3-тарау. Білім беру процесін қаржыландыру көлемін және базалық жан басына шаққандағы нормативті есептеу алгоритмі**

5. Білім беру процесін қаржыландыру көлемін және базалық жан басына шаққандағы нормативті есептеу мына формулалар бойынша жүргізіледі.

1)  $V_{\text{БП}}$  – орта білім беру ұйымының білім беру процесін қаржыландырудың жылдық көлемі мына формула бойынша есептеледі:

$$V_{\text{БП}} = ? (N_z * \text{Конт}_z)$$

Бір орта білім беру ұйымында білім беру бағдарламаларының бірнеше түрі іске асырылатын жағдайда білім беру процесін қаржыландыру көлемі білім беру бағдарламаларының түрлері, білім беру деңгейлері бойынша бір білім алушыға есептелген жан басына шаққандағы нормативтің негізінде жиынтық түрде анықталады.

$\text{Конт}_z$  – Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 108 бұйрығымен бекітілген Желі, штаттар, контингенттер туралы мәліметтерді жасау жөніндегі нұсқаулықтың (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 18 наурызда № 10498 болып тіркелген) 13-тармағына сәйкес есептелетін оқушылардың орташа жылдық контингенті;

2)  $N_z$  – білім беру деңгейлері бойынша бір жылда бір білім алушыға арналған білім беру процесі шығыстарының жан басына шаққандағы нормативі мына формула бойынша есептеледі:

$$N_z = N_{zb} * K_n$$

мұндағы:

$N_{zb}$  – білім беру процесі шығыстарының базалық жан басына шаққандағы нормативі,

$Z$  – білім беру деңгейін (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) көрсететін индекс;

$K_n$  – ауылдық жерде жұмыс істейтін мамандарға лауазымдық қызметакыларын өсіруді ескерумен, сондай-ақ ауылдық мектептердегі сыныптардың және арнайы (түзету) сыныптарының толымдылығы ескеріле отырып есептелген түзету коэффициенті:

1-4 сыныптар үшін – ауылдық жерде тұрғаны үшін – 1,444, қалалық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 2,237, ауылдық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 2,392,

5-9 сыныптар үшін – ауылдық жерде тұрғаны үшін – 1,449, қалалық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 1,762, ауылдық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 2,404,

10-11 сыныптар үшін – ауылдық жерде тұрғаны үшін – 1,450, қалалық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 1,523, ауылдық жердегі арнайы (түзету) сыныптарында жұмыс үшін – 2,409

$N_{zb}$  келесі формула бойынша есептеледі:

$$N_{zb} = Tr_z + X$$

$Tr_z$  – білім беру процесіне қатыстырылған басқарушылық және негізгі қызметкерлердің бір жылда бір білім алушыға есептегендегі жылдық еңбекақы қоры,

$X$  – білім беру процесімен байланысты шығыстар, олар 1 оқушыға есептегенде жылына 1,2 АЕК-ті құрайды және мыналарды қамтиды:

0,3 АЕК – оқушыларды ғылыми, спорттық және зияткерлік байқаулар мен іс-шараларға дайындаумен және қатыстырумен байланысты шығыстар;

0,9 АЕК – оқу шығыстары.

3)  $Tr_z$  білім беру даңгейіне ( $z$ ) байланысты формула бойынша есептеледі

$$Tr_z = Tr_{z \text{ нег. }} + Tr_{z \text{ өтем. }}$$

мұндағы:

$$Tr_{z \text{ нег. }} = 12 * W * sno * mv$$

$$Tr_{z \text{ өтем.}} = (ЛҚ + БЛҚ * f) * mv$$

$Tr_{z \text{ нег.}}$  – білім беру процесіне қатыстырылған басқарушылық және негізгі қызметкерлердің өтемақылық төлемдерсіз жылдық еңбекақы қоры;

$Tr_{z \text{ өтем.}}$  – қызметкердің жыл сайынғы төленетін еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақысын төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемі;

$W$  – педагогикалық қызметкерлердің айлық еңбекақы қоры,

12 – айлық нормативтік шығындарды есептеуден жылдық нормативтік шығындарды есептеуге көшу үшін бір жылдағы айлар саны;

4)  $W$  – педагогикалық қызметкерлердің айлық еңбекақы қоры мына формула бойынша есептеледі:

$$W = ЛҚ + БЛҚ * (f + Қеж + u_z + h)$$

мұндағы:

ЛҚ – БЛҚ-ны 4,3 коэффициентіне көбейту жолымен анықталатын бір педагогикалық мөлшерлеменің айлық лауазымдық қызметақысы;

$f$  – басқарушылық қызметкерлердің есебінен еңбекақы қорының қымбаттау коэффициенті – 0,903;

Қеж – ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,520;

$u_z$  – қосымша ақылар мен үстеме ақылардың коэффициенті – 0,224;

$h$  – өзгермелі болып табылатын және жыл сайын түзетіліп отыратын педагог қызметкерлердің біліктілік деңгейі үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,301;

$sno$  – әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар – 1,099;

$mv$  – оқушы-сағат коэффициенті (нормативті оқу жүктемесін есепке алғандағы бір оқушыға шаққандағы оқу сағаттары санының ара салмағы)

5)  $mv$  мына формула бойынша анықталады:

$$mv = t / n / d,$$

мұндағы

$t$  – УОЖ бойынша аптадағы сағат саны;

$n$  – аптасына нормативтік оқу жүктемесі;

$d$  – сыныптардың есептік толымдылығы;

Орта білім беру ұйымының білім беру процесін қаржыландыру көлемі шығыстардың мына түрлері үшін арналған:

1) білім беру процесіне қатысатын басқарушылық және негізгі қызметкерлерге еңбекақы төлеуге арналған шығыстар (гимназиялық компонентті төлеуге, қызметкерлерге экологиялық апат және радиациялық қауіпті аймақтарда тұрғаны үшін төлемдерді төлеуге арналған шығыстардан басқа);

2) салық және басқа да міндетті төлемдер бойынша жұмыс берушінің жарналары;

3) қызметкерлердің жыл сайынғы төленетін еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақыларын төлеуге арналған шығыстар;

4) білім беру процесін ұйымдастырумен және жүзеге асырумен байланысты шығыстар;

5) оқушыларды ғылыми, спорттық және зияткерлік байқаулар мен іс-шараларға дайындаумен және қатыстырумен байланысты шығыстар;

6) Әдістеменің осы тармағында көзделген шығыстарды жүргізумен байланысты банктік (қаржылық) қызметтерге ақы төлеуге арналған шығыстар.

#### **4-тарау. Білім беру ортасын қаржыландыру нормативін және көлемін есептеу**

6. Білім беру ортасын қаржыландыру көлемі мына формула бойынша анықталады:

$$V_{\text{БО}} = N_{\text{басқ}} * \text{Конт}_{\text{жалп}},$$

мұндағы

$V_{\text{ОС}}$  – білім беру ортасы шығыстарының жылдық көлемі,

$N_{\text{басқ}}$  – бір жылда 1 оқушыға 20,75 АЕК-ті құрайтын оқушы басына шаққандағы білім беру ортасы шығыстарының жылдық нормативі,

$\text{Конт}_{\text{жалп}}$  – орта білім беру ұйымының 1-11 сыныптарының жалпы орташа жылдық оқушылар контингенті.

Орта білім беру ұйымының білім беру ортасын қаржыландыру көлемі шығыстардың мына түрлері үшін арналған:

1) білім беру процесіне қатыспайтын басқарушылық, негізгі, әкімшілік, қосалқы қызметкерлер мен жұмысшыларға еңбекақы төлеуге арналған шығыстар (қызметкерлерге экологиялық апат және радиациялық қауіпті аймақтарда тұрғаны үшін төлемдерді төлеуге арналған шығыстардан басқа);

2) салық және басқа да міндетті төлемдер бойынша жұмыс берушінің жарналары;

3) қызметкерлердің жыл сайынғы төленетін еңбек демалысына сауықтыру үшін берілетін жәрдемақыларды төлеуге арналған шығыстар;

4) пошта және телефон байланысы қызметіне төлеуге арналған шығыстар;

5) ғимараттарды, құрылыстарды, техникалық жабдықтарды, компьютерлік және ұйымдастыру техникасын ағымдағы жөндеуді жүргізуге, ұстауға және оларға қызмет көрсетуге арналған шығыстар;

6) білім беру ұйымының қызметін қамтамасыз ету үшін қажетті, білім беру процесінде қолданылмайтын, құндық мәні айлық есептік көрсеткіштің 40 еселік мөлшерінен аспайтын тауарларды сатып алуға шығыстар;

7) Әдістеменің осы тармағында көзделген шығыстарды жүргізумен байланысты банктік (қаржылық) қызметтерді төлеуге жұмсалатын шығыстар.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК